המביא גט פרק שני גיטין

עין משפט נר מצוה

ה א ב מיי' פ"ז מהל' גירושין הל' יג סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' קמב סעיף טז:
ו ג מיי' שם"ז מהל' שבת הל' עז טוש"ע א"ח סי' שמב סעי' ג וסי' שמב סעי' ו:
ז ד מיי' [פ"ו מהל' נדרים ה"י] פ"ל מהלכות מקואות הלכה ח סמג עשין מז טוש"ע י"ד סי' קס סעיף יג:
ח ה (מיי' שם סמג שם) טוש"ע א"ח סי' קנט סעיף יח:
ט ו מיי' שם הלכה ז סמג שם טוש"ע א"ח סימן קסב סעיף ג:

תוספות רי"ד

דאיכא תרי פסול ונדחו דברי רב חסדא דאע"ג דהוה חציו בתקון חכמים וחציו בקיום שטרות כשר הוא אלא אמר רבא אפי' הוא ואחר מעידים על חתימת ידי שני פסול מ"מ דילמא אתי לאיחלופי בקיום שטרות בעלמא וקנפיך נכי רבעא דממונא אפומא דחד שהדא פי' שנים חתומים על השטר ומת א' מהן ובא זה ואמר זה כתב ידי וזה כתב ידי וזה של חבירי ואמרינן התם בפ"ב דכתובות דנאמן אדם לומר זה כתב ידי אבל אינו נאמן לומר זה כתב ידו של חבירי אלא צריכים שנים להעיד על כתב ידו של חבירו ועכשיו אם נצטרף א' מן השוק עמו להעיד על כתב ידו של חבירו אע"פ שיש עליה שני עדים פסול משום דנפיק כולה ממונא נכי ריבעא אפומא דחד סהדא שכשאומר זה כתב ידי נאמן וקיים חצי המנה שבשטר וכשמצטרף עם א' מן השוק להעיד על כתב ידו של עד שני נמצא שאותו חצי המנה תלוי על עד שני של שטר ידצא חציו על פיו וחציו על פי עד של שוק ורחמנא אמרה ע"פ שנים עדים יקום דבר דמשמע חצי דבר על פי זה וחצי דבר על פי זה הלכך פסול ואין לו תקנה עד שיעידו שנים מן השוק על כתב ידי שני ולא יצטרף הוא עם אחר והכא נמי נכי נט כשאומר בפני נתתם חציו קיים הער א' שבנט ונכשר הנט על פיו דהימנוה רבנן כבי תרי וכשמצטרף עם אחר להעיד על חתימת השני אע"פ שאותו העד אינו צריך לו דהשליח נאמן אלא כיון שמצטרף עמו אי מכשירי ליה אתי לאיחלופי בקיום שטרות דעלמא דלאו מהימן איהו (שליחות) בלתודיה עד שיצטרף אחר עמו כדאמר' מתקיף לה רב אשי ומי איכא מידי דאילמא מסיק איהו בכוליה דבוריה כשר והשתא דאיכא א' בהדיה פסול פי' התם בקיום שטרות לא היה כשר הוא לבדו והוה צריך להצטרף אותו של שוק מ"ה פסול אבל הכא דהוא השליח נאמן על שני העדים מה יעשה לו אם ניצטרף עם אחד מן השוק עמו להעיד על א' מן העדים לא מעלה ולא מוריד ולא נזרו האי אטו שטרות דעלמא דלא מהימן בלתודיה ונדחו גם דברי רבא אלא אמר רב אשי עד שני פסול מ"מ אי כולו בקיום שטרות אי כולו בתקון חכמים פי' כיון שאין כאן ע"א אלא השליח לבדו אימתי הימנוה רבנן כבי תרי בשמעיד על

מסורת הש"ס

ב) [בכורות כ. וש"נ], [עירובין נג.]. ג) שם. ד) מיר לח. ירמיה פ"ל מ"ל תוליון קן. ע"ש. ס) [נני' רש"י ל"ל והתניא אבל נני' ר"ת שפיר גרסינן והתנן דהך דעבל ידו אחת מטמיפה אחת כי' היא מסנה פ"ב דדיקים], ו) ירמיה פ"ב מ"ל. ז) [ידי רש"ש].

הגהות הב"ח

(א) תד"ה גידוד כו' אם היה חרין. נ"ב עי' פוסק ד ע"ב תד"ה פחות שבתרומה כוה:

מוסף רש"י

גידוד חמשה ומחיצה חמשה. תלר שקרקעיתה גבוה ממנה עומדים והוקיפו על אותו גובה ממילא ממנה (עורבין צג:). מרביעית נוטלין לידים לאחד ואפילו לשנים. ואע"ג דלית נהו כלי רביעית לשני הואיל ולאחשון הוה ניח כלי שיעור גמילה (נדיר לח:).

תוספות רי"ד (המשך)

כל התחימה אבל השתא דאמר אני הוא עד שני נתקיימה חתימתו על פיו מידי דהוה אקיום שטרות דעלמא וכיון דחתימתו נתקיימה בקיום שטרות דעלמא צריך שתתקיים גם חתימת השני בקיום שטרות דעלמא בשני עדים ולא על פיו כתקון חכמים דאי כולו בקיום שטרות או כולו בתקון חכמים שלא תקנו חכמים לחצאין וקי"ל כרב אשי שלא נדחו דבריו: אפר רב חסדא גירוד חמשה ומחיצה חמשה אין מצטרפת עד שיהו או כולו בגירוד או כולו במחיצה פי' לענין שבת בעי' מחיצה גבוהה עשרה או עמוקה עשרה לרה"י ואם היה חרין עמוק חמשה והיקפו מחיצה גבוהה חמשה אין מצטרפת להיות בתוכו רה"י אלא כרמלית הוה ואין מטלטלין בו אלא בארבע: דרש מרימר גירוד חמשה ומחיצה חמשה מצטרפת ופסק חלמודא והלכתא מצטרפת והכי נמי אמר בפרק הזורק אמר ר' יוחנן בור ותולייתו מצטרפת: בעי אילפא ידים שהורות לחצאין או אין שהורות לחצאין ה"ד אילימא דקמשו כי תרי מרביעית (נפקות) [נהא תנן] מי רביעית נוטלין מהן לידים לאחד ואפי' לשנים פי' פחות מרביעית הלוג אין נוטלין מהן לידים שאין בהן שיעור אבל אם היו רביעית ונטל מהן א' ונשתיירו מהן נוטל מהן גם השני כדמפרש טעמא בפ' כל הבשר דמשירי שהרה קאתי אלא דקמשי הוא [חדא] ידיה והתנן הנוטל ידו א' וא' בשטיפה ידיו טהורות פי' אחר נוטל בזריקת כולו כתיקון חכמים וא' אילימא דקמשו כי תרי

טז:

אני הוא עד שני פסול. וא"מ ומי איכא מידי דאילו אמר נפני נתתם כשר ומשום דאמר אני הוא עד שני פסול וגרסה לר"י כמו שאומר בירושלמי דכי אמר אני הוא עד שני נעשה כנוגע בעדותו דגרסה לכך בא להעיד על חתימת השני כדי שתתקיים עדות חתימתו וא"מ וכיון דטעמא מע"ה הוא למה ליה למימר משום מו כולו בקיום הגט כו' וי"ל משום דלאו טעמא גמור הוא זה אי לאו טעמא דאו כולו בקיום הגט דאין זה נוגע בעדות ממש:

גידוד חמשה ומחיצה חמשה כו'. פי' בקונטרס (א) אם היה חרין עמוק חמשה והקיפוהו מחילה חמשה אין מצטרפין להיות תוכו רשות היחיד וקשה לר"ת דאמר בשבת בפרק הזורק (דף לט.) ובפ' בתרא דעירובין (דף לט:) דבור וחוליתו מצטרפין לעשרה ואע"פ שזה בגובה וזה בעומק ועוד דאמר פרק כל גגות (שם דף לג:) בהדיא גבי שתי מחצרות זו למעלה מזו ויש גידוד חמשה ומחילה חמשה דמודה רב חסדא בתחתונה הואיל וזוהה פני עשרה דמערבת שנים ולא אמר וי"ל דלענין כ' חצרות זו למעלה מזו אייר הכא ולגבי עליונה לענין עירוב כדמוכח פ' כל גגות (שם לג:) א"נ לענין תל גרה"ר גבוה חמשה והקיף על גביו מחילה חמשה דלא חשיב רה"י לענין שבת וא"ת ויחשב רה"י מטעם דאי בעי מנח עליה ומשמע דאמר בפרק חלון (שם עח.) גבי מילאו כולו ניתדות וי"ל דמיירי בדאב הרבה דלא שייך מנח עליה מידי אלא בדבר לר:

הנוטל ידו אחת בנטילה ואחת בשטיפה כו'. פי' בקונטר' נטל ידו אחת מן הכלי כתיקון חכמים ואחת בשטיפה בנהר במ' אמה וא"ת והיכי פשיט מהכא כי מאי חדא ידא והדר מאי לאידך דלמא הכא מיירי שעשה בשת אחת שטיפה לזו ונטילה לזו וי"ל דקסבר הש"ס דאין חילוק דמשתברא דאי בזו אחר זו לא בשבת אחת ומי לא מהני אפילו שתיהן בנטילה יד זו מכלי אחר וכיון מס גרס על פי המשניות נטל ידו אחת משטיפה אחת ידו טהורה וקפשיט מדקתני ידו טהורה ש"מ דחדא חדא מהניא וה"פ משטיפה אחת שצריך לשפוך מן הכלי על ידיו ג' פעמים כדמוכח בזוכחי בתמכת ידיס לצריך מים לאשונים ושניים ועל זה קאמר ואם נטל ידו אחת משטיפה אחת גדולה שהיא כשתים ידו טהורה כיון שיש בשטיפה זו כשיעור מים לאשונים ושניים וקא מסיים בסיפא שתי ידיו בשטיפה אחת ל"מ מטמא עד שיטול מרביעית אע"ג דכשנטל בשתי שטיפות לא בעי רביעית השתא דליכא אלא שטיפה אחת צריך רביעית בשטיפה זו אבל ידו אחת אין צריך רביעית כי אתו משירי טהרה אלא שהתא אותה שטיפה מרובה כשתים:

הנגוק

מילתא דרבותא וקאמר הכי לא זו בלבד דלא אסהיד כלל אלא אף זו בפני נתתם חציו פסול: **כ"נ.** לדידי לעולם בפני נתתם חציו דמתני' לא איירי לאשמעינן שום רבותא ואי הוה נחית לרבותא הוי תני לה לדידי אלא היא גופה הוא דאשמעינן דקתני דלא קמסהיד אינים בחיבר מחיו מידי ודקשיא לך אחד אומר בפני נכתב ואחד אומר בפני נתתם הא בריאה בריאה מו לא אלטריך למיתני הא אבל השתא דתנא הא בריאה מוסיף ואומר ולא זו בלבד דליכא סהדותא דחיבר חציו אלא אף זו דהאי קא מסהיד אכולה כתיבה והאי קמסהיד אכולה חתימה פסול: **גידוד חמשה.** לענין שבת דבעינן ממילה גבוהה עשרה או עמוק עשרה לרה"י ואם היה חרין עמוק חמשה והיקפו ממילה חמשה: **אין מצטרפין.** להיות בתוכו רה"י. ואידי דאיירי לענין באו כולו בקיום הגט נמי הא: **דקא מגו כי תרי מרביעיה.** והיינו לאתאין דלבל חד פלגא שיעורא: **מרביעיה.** כלי מחזיק רביעית מגלא מים: **ואפי' לשנים.** כיון דמעיקרא הוה שיעורא וקאתו משירי טהרה הכי מפרש בכל הנכר (חולין קו.): **דמשי חדא ידיה.** והדר משי לאידך: **הנוטל ידו אחת.** בזריקה על ידיו (ב) כתיקון חכמים: **ואחת בשטיפה.** בנהר במ' אמה: **פלגא פלגא דידיה.** עד הפרק הוי מלות נטילה ונטל חצי השיעור תחילה ונגבה וחזר ונטל חצי האחר: **דאיכא מקום טופח.** כשחזר ונטל חצי הראשון לגמרי דעדיין משקה טופח:

הנגוק

הוא ואחר. הטליח ואחד מן השוק עמו ואם לא היה מעיד עליה אלא הטליח לבדו ואפי' אמר יודע אני היה כשר אבל עכשיו שהיה אחר עמו פסול: **אפי' לאיחלופי בקיום שטרות דעלמא.** כגון שניים החתומים על השטר ומת אחד מהם ובא זה ואמר זה כתב ידי וזה כתב ידו של חבירי ונצטרף אחד מן השוק עמו להעיד על כתב יד המת אמרינן בפרק ב' דכתובות (דף כא:): דאיכא קיום עד שיהו ב' מן השוק מעידין על חותם המת דא"כ נפיק מלתא ריבעי דממונא אפומא דחד דקי"ל (שם) נאמן אדם לומר זה כתב ידי וזה כתב ידו הרי חצי עדות ואם בא להצטרף להעיד על חותם חבירו עם אחר הרי ג' רביעית העדות על פיו ולחמנא אמר (דברים יז) על פי שנים דמשמע פלגא אפומא דהאי ופלגא אפומא דהאי. וגבי גט נמי אי אמר בפ"ב חציו מהימן כתרי דשלים הוא ומחציו השני הוא מצטרף עם אחר לקיימו כתורת שאר קיומי שטרות והכא גבי גט לא חיישינן לה דהא בלאו אחר הוי מתכשר אפומיה דהימנוה רבנן כתרי אלא משום גזירת שאר שטרות הוא: **נכי ריבעא דממונא.** כל הממון יוצא על פיו אחר רביע: **אני הוא עד שני.** הייני קיום הגט כשאר שטרות דאדם מעיד זה כתב ידי: **אלא.** לאו על כרחין משנה ימיה דנקט רבותא אחת לאשמעינן מאי דלא אשמעינן באחד אומר בפני נכתב ואחד אומר בפני נתתם והיכי דמי כגון דבחציו השני יש עדות בדרכה או בדרב אשי ולאפוקי מדרב חסדא דאמר אי רבותא אחת לאשמעינן על כרחין מי אתה רשאי לתפוס המרובה כגון דרב חסדא אלא רבותא זוטרתי כגון דרבה ורב אשי דהא לא שמעת מינה רבותא אלא משום דמשנה ימיה היא וכי משמע לן אפי' רבותא זוטרתי תו לאו משנה ימיה היא ואי הא דרב חסדא הוה משמע לן פרושי קמפרש לה. וא"ת לאפוקי נמי מדרבה ולא לאשמעינן אלא הא דרב אשי דהיא זוטרתא דרבה נמי לא עדיפא מינה דהא בשאר שטרות נמי פסול כי נפיק נכי ריבעא דממונא אפומא דחד הילכך נגט נמי שייך למפסל משום שאר שטרות דלא ליחלף. והא דלא גזר' בשלים לחודיה כי אמר בפני נכתב ונתתם אהא עביד רבנן היכירא דאלגרכה לאסהודי אכתיבה משום דלא ליתי לאיחלופי וכדאמרינן בפירקא קמא (לעיל דף ג.): **אמר לך רב חסדא ולטעמיך.** דבעית למימר דמתני' לאשמעינן רבותא אחת ומדלא פרש דידיה ש"מ לא סבר לה: **בפני נכתב אבל לא בפני נתתם.** מאי אשמעינן השתא בפני נכתב כולו בפני נתתם חציו פסול הכא דלא מסהיד כלל מיבעיא אלא על כרחיך תשני דמתני' כל חדא לא אשמעינן אלא היא גופה מאי דתני בה. ודקשיא לך ליתי בתריתא וכ"ש קמייתא לא זו אף זו קתני ואורחא דתנא דנקיט בריש מילתא דפשיטא והדר מוסיף עליה אלא דקמשי אי לא אשמעינן אלא הא דלא אסהיד כלל אלא אף זו בפני נתתם חציו פסול: **כ"נ.** לדידי לעולם בפני נתתם חציו דמתני' לא איירי לאשמעינן שום רבותא ואי הוה נחית לרבותא הוי תני לה לדידי אלא היא גופה הוא דאשמעינן דקתני דלא קמסהיד אינים בחיבר מחיו מידי ודקשיא לך אחד אומר בפני נכתב ואחד אומר בפני נתתם מינה שמעינן דכ"ש הא ודאי אי תנייה בריש מו לא אלטריך למיתני הא אבל השתא דתנא הא בריש מוסיף ואומר ולא זו בלבד דליכא סהדותא דחיבר חציו אלא אף זו דהאי קא מסהיד אכולה כתיבה והאי קמסהיד אכולה חתימה פסול: **גידוד חמשה.** לענין שבת דבעינן ממילה גבוהה עשרה לרה"י ואם היה חרין עמוק חמשה והיקפו ממילה חמשה: **אין מצטרפין.** להיות בתוכו רה"י. ואידי דאיירי לענין באו כולו בקיום הגט נמי הא: **דקא מגו כי תרי מרביעיה.** והייני לאתאין דלבל חד פלגא שיעורא: **מרביעיה.** כלי מחזיק רביעית מגלא מים: **ואפי' לשנים.** כיון דמעיקרא הוה שיעורא וקאתו משירי טהרה הכי מפרש בכל הנכר (חולין קו.): **דמשי חדא ידיה.** והדר משי לאידך: **הנוטל ידו אחת.** בזריקה על ידיו (ב) כתיקון חכמים: **ואחת בשטיפה.** בנהר במ' אמה: **פלגא פלגא דידיה.** עד הפרק הוי מלות נטילה ונטל חצי השיעור תחילה ונגבה וחזר ונטל חצי האחר: **דאיכא מקום טופח.** כשחזר ונטל חצי הראשון לגמרי דעדיין משקה טופח:

הנגוק

בשטיפה במ' אמה ידיו טהורות דכל חדא והדא השיבא באנפי נפשיה וה"ה נטל ידו אחד ונגבה וחזר ונטל ידו אחרת טהורות אלא דקמשי פלגא פלגא ידיה (על) מצות נטילה עד הפרק (ב) ונטל חצי הפרק (ס"א אינגו) ונטל חצי הפרק תחילה ונגב (ס"א אינגו) וחזר ונטל חצי האחר הא אמרי דבי ר' יגאי אין ידים טהורות לחצאין. לא צריכא דאיכא משקה טופח וכי

(א) [בכורות כ. וש"נ], [עירובין נג.]. ג) שם. ד) מיר לח. ירמיה פ"ל מ"ל תוליון קן. ע"ש. ס) [נני' רש"י ל"ל והתניא אבל נני' ר"ת שפיר גרסינן והתנן דהך דעבל ידו אחת מטמיפה אחת כי' היא מסנה פ"ב דדיקים], ו) ירמיה פ"ב מ"ל. ז) [ידי רש"ש].

(ב) נרשה דל"ל ונטל חצי הפרק ונגב וחזר ונטל חצי הפחר וכו'.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com